

CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A CONSELLERÍA DE CULTURA, LINGUA E XUVENTUDE DA XUNTA DE GALICIA E A DIOCESE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA PARA A POSTA A DISPOSICIÓN DOS TERREOS E INMOBLES NECESARIOS PARA A EXECUCIÓN DAS ACTUACIÓNS DE CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DOS INMOBLES ECLESIAÍSTICOS INCLUÍDOS NO ANEXO DE INTERVENCIÓNS VINCULADAS AO PRESENTE CONVENIO.

Santiago de Compostela,

REUNIDOS

Dunha parte, D. José López Campos, actuando en representación da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude, en virtude do seu cargo de conselleiro, en exercicio das facultades que lle confire o artigo 34 da Lei 1/1983, de 22 de febreiro, reguladora da Xunta e da súa Presidencia, así como o artigo 2º da Resolución de 8 de abril de 1991, pola que se fai público o acordo do Consello da Xunta de Galicia de 27 de marzo de 1991 sobre convenios de cooperación con outros entes públicos e de colaboración con particulares.

Doutra, Sr. D. Francisco José Prieto Fernández, arzobispo de Santiago de Compostela, actuando en representación da Diocese de Santiago de Compostela, en virtude da súa condición de arcebispo, titular e responsable da diocese.

Todas as partes teñen plena capacidade para levar adiante o presente convenio de cooperación e por tanto,

EXPOÑEN

Primeiro: Que a Xunta de Galicia asume a xestión das funcións sobre o patrimonio cultural en virtude do Real decreto 2434/1982, do 24 de xullo, sobre traspaso de funcións do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de cultura, de acordo co establecido no artigo 27.18 do Estatuto de Autonomía, en consonancia co estipulado no artigo 148.1.16 da Constitución Española, ámbito desenvolvido na Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia.

Segundo: Que conforme o artigo 4º do “*Convenio de Colaboración entre os bispos das dioceses que comprenden o territorio da Comunidade Autónoma de Galicia e a Xunta de Galicia, co fin de garantir a conservación e fomentar ou promover o enriquecemento do patrimonio artístico e documental da Igrexa*”, formalizado polo “Acordo marco entre a Xunta de Galicia e os bispos das dioceses que comprende o territorio da Comunidade Autónoma de Galicia” asinado o 17 de abril de 1985, a Xunta de Galicia conforme as súas dotacións orzamentarias, asume o compromiso de contribuír ás necesidades de conservación, mellora e adecuada protección do patrimonio artístico e histórico propiedade da Igrexa Católica, así como de subvencionar ou dotar, no seu caso, os convenientes medios persoais e técnicos para a súa eficiente utilización pública.

Terceiro: Que a Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude, dentro dos ámbitos da súa competencia, ten establecido un plan de investimentos a realizar co obxecto de conservar,

restaurar e poñer en valor o patrimonio cultural de Galicia, colaborando así cos seus propietarios e xestores, que se comprometen a poñer a disposición da sociedade o seu patrimonio cultural e a mantelo e a utilizalo de forma axeitada para garantir a conservación dos valores culturais que xustificaron a súa protección.

Cuarto: Que a Igrexa Católica é a titular do seu patrimonio histórico, artístico e documental que se pon a servizo da sociedade, titularidade que, a tenor da Constitución Española e do Estatuto de Autonomía de Galicia e do resto da lexislación aplicable, a Xunta de Galicia recoñece, así como a súa natureza e finalidade relixiosa e o uso relixioso dos mesmos que se desenvolve de forma compatible coa función cultural que posúe o devandito patrimonio.

Quinto: Que a Diocese de Santiago de Compostela ten a facultade de poñer a disposición da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude os bens culturais que se relacionan no Anexo de Intervencións que acompaña ao presente convenio. Entre estes bens pódense atopar edificios, retablos, pinturas murais e outros bens artísticos de natureza inmoble, posuidores de valor cultural e protexidos ao seren considerados de interese relevante para a permanencia e a identidade da cultura galega a través do tempo.

Por todo o exposto, as partes acordan subscribir un convenio de colaboración baseado nas seguintes

CLÁUSULAS

Primeira.- Obxecto do Convenio

O obxecto do presente convenio de colaboración é regular as bases de colaboración entre a Xunta de Galicia, a través da súa Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude, e a Diocese de Santiago de Compostela para a **posta a disposición dos terreos e inmobles necesarios para a execución das actuacións de conservación e restauración dos inmobles eclesiásticos incluídos no anexo de intervencións vinculadas ao presente convenio.**

Para o desenvolvemento deste proxecto non é posible promover a concorrência pública, xa que o estado de deterioro progresivo dos inmobles incluídos no listado de actuacións do presente convenio podería afectar aos elementos construtivos, estruturais ou funcionais dos inmobles ou as decoracións, policromías, capas de preparación ou soporte e estruturas dos bens artísticos, polo que é necesario a realización das actuacións descritas no anexo de intervencións e así evitar a perda destes bens integrantes do patrimonio cultural de Galicia. Por outra banda, as intervencións obxecto do presente convenio están incluídas no *Plan estratéxico para a protección e conservación do patrimonio cultural de Galicia* da Dirección Xeral do Patrimonio Cultural, dentro do obxectivo operativo *Conservar o patrimonio cultural galego*, que inclúe actuacións en catedrais, mosteiros, conventos, abadías, igrexas e patrimonio eclesiástico galego.

No Anexo de Intervencións que forma parte do presente convenio recóllese de forma ordenada a relación de inmobles sobre os que se ten previsto actuar, identificándoos e indicando para

cada un deles o seu réxime de protección e o obxecto da actuación que se pretende desenvolver, así como os datos representativos do proxecto de restauración e obras para as que se acorda a posta a disposición dos terreos e inmobles.

Segunda.- Obrigas da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude.

A Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude da Xunta de Galicia, dentro das liñas de actuación que en materia de protección, conservación e posta en valor do patrimonio cultural, están sinaladas no seu programa de obxectivos, realizará as actuacións relacionadas no Anexo de Intervencións do presente Convenio, ou das sucesivas addendas, con cargo aos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma, en función das súas dispoñibilidades económicas e mediante a tramitación dos instrumentos xurídicos oportunos.

A Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude, conforme á lexislación de aplicación e á tramitación e procedementos establecidos para a contratación polas administracións públicas, supervisará e aprobará os proxectos e contratará as obras e servizos relacionados no Anexo de Intervencións do presente convenio.

A Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude a través dos seus servizos técnicos e dos profesionais alleos contratados para realizar a dirección facultativa dos traballos, realizará o seguimento das obras e o control económico e técnico das mesmas.

A relación de obras recollidas no anexo así como a relación de inmobles eclesiásticos que van a ser obxecto das intervencións poden ser obxecto de modificación ao longo do período de vixencia do presente convenio, incorporando novos edificios, bens e intervencións ou retirando os xa incorporados nos que non sexa posible chegar a formalizar a contratación das obras. Estas variacións do listado incluído no Anexo de Intervencións serán recollidas en sucesivas addendas ao presente convenio que teñan por obxecto a actualización da lista de intervencións previstas ao abeiro do mesmo.

Para aqueles inmobles que se retiren do Anexo de Intervencións, a posta a disposición de terreos e inmobles necesarios para a execución da obra realizada polo titular do ben a favor da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude quedará sen efecto, non asumindo por isto a consellería ningún outro compromiso ou responsabilidade ante o propietario.

Terceira.- Obrigas da Diocese de Santiago de Compostela

Pola súa banda, a Diocese de Santiago de Compostela comprométese a autorizar a plena e libre dispoñibilidade dos terreos e inmobles necesarios a favor da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude para que esta poida acometer a execución das actuacións obxecto do presente convenio.

Unha vez rematadas as obras, a entidade titular asumirá a xestión, mantemento e conservación dos inmobles dos que sexa titular. Para estes efectos, unha vez recibidas as obras pola Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude, poñerá no seu coñecemento, entendéndose que a citada comunicación determina o nacemento das obrigas previstas nesta cláusula.

Cuarta.- Comisión Paritaria

Coa finalidade de asegurar o cumprimento do presente convenio, créase unha comisión mixta de seguimento e control, integrada por dous membros de cada unha das partes. Esta comisión será a encargada de solucionar as controversias que se poidan suscitar na interpretación do convenio.

Quinta.- Resolución

O presente convenio resolverase polo incumprimento total ou parcial dalgunha das cláusulas que o regulan.

Sexta.- Vixencia

O presente convenio entrará en vigor o día da súa sinatura e estará vixente ata a completa finalización das obras a realizar sobre os inmobles obxecto da posta a disposición. En calquera caso, a duración do presente convenio será determinada e non superior aos catro anos, salvo que normativamente se prevea un prazo superior, de acordo co artigo 49.1 da Lei 40/2015, de 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público.

Sétima: Publicidade

As partes asinantes deberán cumprir coas obrigas derivadas da entrada en vigor da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno. Para tal fin, as partes aceptan que o texto do convenio se publique no Portal de Transparencia e Goberno Aberto da Xunta de Galicia incluíndo os datos identificativos das persoas asinantes.

Asemade procederáse á inscrición do convenio no Rexistro de Convenios, de conformidade co establecido no artigo 5 do Decreto 126/2006, do 20 de xullo, polo que se regula o Rexistro de Convenios da Xunta de Galicia.

Oitava.- Notificación electrónica

Segundo o artigo 14,2 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das Administracións Públicas, os colectivos que están obrigados a relacionarse a través de medios electrónicos coas administracións públicas, e polo tanto, a recibir notificacións por canles electrónicas son: as persoas xurídicas, as entidades sen personalidade xurídica, os colexios profesionais, os que representen un interesado que estea obrigados a relacionarse electronicamente coa Administración e, os empregados das administracións públicas para os trámites que realicen con elas por razón da súa condición de empregado público.

As notificacións realizaranse só por medios electrónicos a través do Sistema de Notificación Electrónica de Galicia Notifica, <https://notifica.xunta.gal>. Para poder acceder a unha notificación electrónica, o interesado deberá contar cun certificado electrónico asociado ao NIF que figure como destinatario da notificación (persoa física ou xurídica). Así mesmo, o interesado pode autorizar a calquera outra persoa a acceder ao contido das súas notificacións.

Novena.- Réxime xurídico

Este convenio ten natureza administrativa. As cuestións litixiosas xurdidas da aplicación do presente convenio, e non resoltas en vía administrativa, serán resoltas pola xurisdición contencioso-administrativa.

E en proba de conformidade cos termos do presente convenio, as partes comparecentes asínano e rubricano por duplicado exemplar no lugar e data expresados.

O conselleiro de Cultura, Lingua e Xuventude

O arcebispo da Diocese de Santiago
de Compostela

José López Campos

Francisco José Prieto Fernández

ANEXO 1 DE ACTUACIÓNS VINCULADAS AO CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A CONSELLERÍA DE CULTURA, LINGUA E XUVENTUDE E A ARQUIDIOCESE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA, ANO 2025

BEN: igrexa de Padrón (parroquial de Santiago)
SITUACIÓN: A Trabanca, Padrón (A Coruña)
PROTECCIÓN: A igrexa de Padrón (parroquial de Santiago) situada no concello de Padrón (A Coruña), da que forma parte o retablo maior, ten a consideración de ben catalogado ao estar incluída no catálogo do PXOU do Concello de Padrón do 27.07.1994 (BOP 30.08.1994) na ficha núm. 1, conforme ao art. 30 e a DA 2ª da Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia. Tamén se recolle no catálogo do Plan Básico Autonómico co COD_IMPRESION Padrón_16610.

ACTUACIÓN: Restauración do retablo maior da igrexa de Santiago, Padrón (A Coruña) (SAR-2025-0037.INT)
PRAZO DE EXECUCIÓN ESTIMADO: 4 meses

DESCRICIÓN:
<p>A actual igrexa de Santiago substitúe a outros templos anteriores cuxa orixe se sitúa na época románica.</p> <p>O primeiro templo do que se ten constancia data do século X. Sería construído polo bispo Gudesindo nunha data anterior ao ano 924. Estaría situada na mesma localización que a actual, coa fachada occidental mirando cara ao río Sar. O acceso ao primitivo templo de Santiago de Padrón facíase polo lado sur, o que mira ao paseo do Espolón. Unha solución habitual, utilizada nos templos do século X, para evitar as perspectivas amplas.</p> <p>A actual igrexa reconstruíuse a mediados do século XIX baixo a dirección do arquitecto Manuel Prado e Vallo.</p> <p>A igrexa sitúase sobre o lugar que ocuparon outras tres igrexas anteriores das que se ten constancia documental. A actual iníciase no ano 1859 e terminouse en 1867.</p> <p>É un edificio de planta basilical de tres naves e cabeceira recta. O espazo da cabeceira está flanqueado por dous espazos de sancristía nos laterais. O templo cambiou de orientación nas reformas posteriores e actualmente oriéntase coa cabeceira xunto ao río, mirando ao oeste, en lugar de ao leste seguindo a tradición canónica. O interior divídese en tres naves, coa central de maior anchura, por medio de alicerces de sección cadrada con piastras acaroadas que sosteñen arcos de medio punto.</p> <p>A cuberta das naves realízase con falsas bóvedas de canón realizadas en barrotillo sobre as que se monta unha estrutura de madeira que sostén a cuberta a dúas augas.</p> <p>Para a fachada principal, Prado realiza unha fachada clasicista cunha rúa central flanqueada por piastras de orde xónica sobre altos podios que sosteñen un frontón triangular clásico pero que xoga cos volumes do tímpano retranqueando a parte central. A rúa central da fachada está formada por un acceso de lintel recto coroado polo mesmo frontón triangular visto para o esquema xeral da fachada, e sobre el ábrese un van semicircular decorado con</p>

molduras sinxelas. Nos laterais da fachada levántanse dúas torres campanario de sección prismática que albergan as campás.

O mesmo esquema clasicista, con xogos de volumes para crear efectos de claroscuro, leva ao acceso sur, aínda que de forma máis austera. A portada sur está flanqueada por machóns que sosteñen un arco de medio punto que acubilla un óculo circular e porta alintelada rematada en frontón recto. Segundo Francisco Singul no seu artigo "*Proxecto, estilo e función na igrexa de Santiago de Padrón*" posiblemente Prado e Vallo inspiraríase para a construción da fachada principal na que realiza Melchor de Prado Mariño para a Colexiata de Vigo, introducindo algunhas novidades como a ruptura do entaboamento e a cornixa do frontón ou a orde xónica das columnas.

Retablo maior

O retablo maior é de estilo neoclásico realizado para adaptarse á arquitectura da cabeceira e albergar na parte inferior *O Pedrón*, unha ara da época romana dedicada ao deus Neptuno e que é o lugar no que segundo a tradición cristiá se atou a barca que transportaba o corpo do Apóstolo Santiago.

O conxunto está formado por unha estrutura inferior oca na súa zona central que alberga *O Pedrón* situado a unha altura inferior ao lousado da nave. Esta estrutura a modo de banco é a que serve de base e sobre ela levántase o retablo, a modo de gran fornella semicircular, deixando no espazo central unha bancada que serve de base á imaxe do patrón da igrexa, situado na zona máis alta: Santiago o Maior.

Comezando a descrición desde a zona inferior, atopámonos en primeiro lugar cunha estrutura

formada por paneis de madeira decorados con policromías que imitan marmoreados nos laterais e o espazo no que se sitúa *O Pedrón* na zona central. Este espazo péchase nos laterais e fondo con paneis de madeira decorados con pinturas ao óleo imitando marmoreados e molduras douradas, no panel lateral esquerdo colócase ademais un relevo cos emblemas de Santiago (A Venera e a cruz de Santiago). O panel de fondo conta coa seguinte lenda:

Cippus cui nomem Petronium adest/ Ei Navim S. Jacobi Zebedaei Corporis/ Vectricem alligatam fuisse/pie creditur

O corpo central do retablo está formado por unha armazón semicircular a base de paneis sinxelos lisos decorados con pinturas que imitan arquitectura e que serven de fondo á zona central. Fronte aos paneis colócanse catro columnas de fuste redondeado e liso rematadas en capiteis compostos unidos entre si por grilandas de teas.

As columnas sosteñen un friso con cornixa dentada que dá paso ao ático, que imita unha semicúpula seguindo o esquema semicircular do corpo principal, pero con maior profusión decorativa. Os nervios decóranse con motivos vexetais e únense entre si con grilandas tamén de decoración vexetal. Na zona central do ático, colócase un gran tondo co símbolo de Deus Pai, (o triángulo co ollo no centro) decorado con nubes e cabezas de anxos rodeados por raios dourados.

Toda a estrutura do retablo descrita serve de marco ao espazo central. Este está formado por unha bancada con sagrario na zona central inferior e serve de base á imaxe de Santiago sedente, situado na parte superior, e ás imaxes de san Xosé e san Ramón nos laterais inferiores. Na zona central da bancada,

sobre o sagrario, ábrese un espazo a modo de fornela, no que actualmente se sitúa a talla de Santiago peregrino realizada por José Gambino no século XVII.

XUSTIFICACIÓN DA INTERVENCIÓN:

O inmovible mostra un estado de conservación medio. A nivel de estrutura e madeira de soporte non se aprecian graves alteracións.

Non hai ataque activo de insectos xilófagos e a madeira mantén as súas características mecánicas correctamente aínda que será precisa unha revisión xeral da estrutura para comprobar a súa estabilidade. Aprécianse faltas puntuais de volume e apertura de liñas de unión e ensambles, pero non gretas de relevancia.

As principais alteracións que se observan a nivel de policromías son faltas puntuais de adhesión, repintes, sucidade xeneralizada, oxidación do verniz e escurecemento xeral da superficie debido principalmente a fumes de combustión.

ACTUACIÓNS PROPOSTAS:

As necesidades que se pretenden cubrir coa restauración radican na necesidade de realizar:

- labores de desinsectización curativa e preventiva
- consolidación do soporte nas zonas debilitadas
- carpintería de restauración
- retirada de elementos alleos ao retablo
- reintegración de volumes e fendas sempre que supoñan un risco para estabilidade do conxunto
- fixación da policromía
- limpeza físico-química da capa de protección
- tratamento de metais
- eliminación de repintes puntuais
- estucado
- reintegración cromática
- aplicación dunha nova capa de protección.

BEN: igrexa do santuario da Virxe da Barca
SITUACIÓN: Muxía (A Coruña)
PROTECCIÓN: O santuario da Virxe da Barca, localizado no concello de Muxía (A Coruña), ten a consideración de ben catalogado ao estar recollido no catálogo das Normas subsidiarias de planeamento do Concello de Muxía do 04.05.1995 (BOP do 01.06.1995) co núm. 9, conforme ao art. 30 e a DA 2ª da Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia. Tamén se recolle no catálogo do Plan Básico Autonómico co COD_IMPRESION Muxía_13694.

ACTUACIÓN: 2ª Fase de restauración do santuario da Virxe da Barca, Muxía (A Coruña) (SAR-2024-0217.INT)
PRAZO DE EXECUCIÓN ESTIMADO: 6 meses

DESCRICIÓN: O conxunto do santuario e a casa reitoral atópase na Costa da Morte, concretamente en Punta da Barca, tamén chamada das Cruces ou de Xaviña e coñécese como o Lugar da Virxe da Barca. A pesar das relativamente tardías referencias escritas, que datan de mediados do século XVI aínda que aluden a un edificio de principios do século XVI, a historia do santuario de Nosa Señora da Barca parece afundir as súas raíces nos brumosos tempos da primeira cristianización de Galicia. Neste momento en que, como adoita suceder na historia, o novo estrato dunha civilización fúndese de forma case indistinguible co substrato antigo. Os cultos milenarios que teñen en Galicia conexión co fenómeno da peregrinación e coa idea de <i>Finis Terrae</i> , revístense de hábitos cristiáns ata que practicamente é só un inconfundible aroma do país o que delata a súa estirpe milenaria. Así parecen suxerilo a xeralmente aceptada interpretación etimolóxica do topónimo onde está situado <i>Muxía</i> que se supón proveniente de <i>Monxía</i> , lugar habitado por monxes que cristianizaron aquelas terras e o enclave da súa tradición no mito Xacobeo. Así parece suxerilo tamén a propia dualidade actual da contorna que combina o elemento arquitectónico dun santuario católico co culto ás pedras, presentes historicamente en moi diversas zonas de Galicia, entre as cales, así como Compostela o é entre as igrexas de peregrinación, Nosa Señora da Barca é o arquetipo. Na carta executoria de 1544, que dirime as diferenzas do reitor da parroquia de Muxía co visitador do Arcebispado que atopou a ermida en mal estado, faise referencia á fundación da ermida por licenza de Lope de Mendoza, que foi arcebispo de Compostela desde 1400 ata 1445, o que nos dá as datas de fundación do primeiro edificio, nun lugar que se chamaba <i>As cruces</i> . Suxeriuse que este nome viña dos debuxos que facía o mar nesa zona, con todo parece moito máis probable que o seu nome fixese referencia á presenza de cruces alí dispostas para cristianizar o lugar. Segundo a lenda o santuario de Nosa Señora da Barca conmemora unha aparición da Virxe ao Apóstolo Santiago para darlle ánimos na súa predicación ante aqueles rústicos, entre cuxos obxectos de idolatría estaban, ao dicir de san Martiño de Dumio, precisamente as pedras. Do mesmo xeito que a barca que máis tarde traería o corpo do apóstolo a Padrón, a barca da Virxe era de pedra e é a explicación hoxe do nome dunha das pedras, <i>pedra do temón</i> . Pero son varias as que reciben a singularización dun nome propio, empezando pola máis famosa

pedra de abalar e a *pedra dos cadrís*, relacionadas coa fertilidade e a saúde.

As ruínas dun hospital medieval proban que na Idade Media a peregrinación ao lugar estaba moi asentada. No século XVIII tomará novo impulso, aparecendo ademais monografías dedicadas ao santuario. Será precisamente a principios deste século cando se constrúa o santuario actual, entre 1717 e 1719, financiado polos condes de Frigiliana, Juan de Ribadeneyra e a súa esposa Alfonsa de Castro así como a súa filla María Teresa (condesa de Taboada) e o seu marido José Benito Lanzós Novoa e Andrade (conde de Maceda).

Á construción do santuario unirase a fundación dun convento de Trinitarios que dará aloxamento aos peregrinos. Nesta revitalización non faltarán novos milagres que acreditan, a instancia do cabido de Santiago, os teólogos de Salamanca en 17244.

Xa en 1750, o Pai xesuíta Pascasio Seguíñ inclúe a Muxía, metonimia do santuario, entre os catro lugares que destacan pola súa importancia simbólica no reino de Galicia (Compostela, Padrón, Fisterra e Muxía).

A importancia simbólica do lugar non pasará desapercibida para os románticos, preocupados pola identidade nacional, e destacadamente para Manuel Murguía quen tratará de encadralo no marco da cultura céltica, que foi a súa particular elección na procura dun pasado mítico. Un pasado que xa é o noso pasado aínda que só sexa porque é historia da nosa historia.

Rosalía de Castro, poñerá para sempre o santuario na historia da nosa literatura, primeiro como peregrina, na tarde en que acompañou á irmá de Pondal, logo como glosadora dun cantar popular.

A construción do santuario da nosa Señora da Barca iníciase en 1719. Con posterioridade fóronse engadindo distintos elementos: a casa reitoral de 1828, a espadana situada independente da igrexa de 1834 e as dúas torres campanario na fachada oeste de 1958, construción do mestre José Alborés Gándara, custando naquela época 500.000 pesetas.

O santuario, a casa reitoral e a espadana, situadas ambas as ao norte do templo, forman un conxunto delimitado por un peche de fábrica de cachotería de granito.

Trátase dunha construción de estilo barroco, de gran sinxeleza e austeridade, con algunha achega neoclásica. Destaca a ausencia de ornamentación exterior.

Planta de cruz latina, dunha soa nave, coa sancristía detrás da capela maior. A orientación este-oeste quedando a capela maior ao leste. Construción en fábrica de sillería e cachotería de granito, con muros de ata 180 cm de espesor.

O acceso principal ao templo realízase pola fachada oeste, tendo tamén un acceso lateral desde a fachada sur. O acceso desde o exterior á sancristía realízase desde a fachada sur. Interiormente, á sancristía accédese a través de dúas portas situadas no muro absidal.

Na fachada principal sobresaen, a cada lado, os volumes que ocupan as torres, totalmente lisa ata exceder a cuberta, con cornixas saíntes e remates balaustrados nas catro esquinas. O remate superior realízase cun cupulín cunha terminación balaustrada en forma de bóla.

A envolvente exterior do santuario culmínase cunha cuberta a dúas augas na nave e cruceiro e a tres augas na sancristía. A nave está cuberta con bóveda de canón de ladrillo e arcos *faixóns* de pedra, con arcos *formeros* no encontro

cos muros de granito. O arranque dos arcos da nave central resólvese con ménsulas con arquitrabe e frisos lisos.

O cruceiro resólvese cunha bóveda de aresta de ladrillo, e arcos torais de medio punto, que descansan sobre catro pilastras de esquina. O presbiterio resólvese con bóveda de lunetos. Desde a súa orixe o interior do templo está revestido, fóra de piastras, ménsulas, cornixas e arcos de fábrica de granito vista.

A luz natural entra no templo a través dunha vidreira situada na fachada oeste e de xanelas troneras repartidas ao longo da nave, na parte superior dos muros de fábrica e no presbiterio.

Na zona oeste da nave principal levántase un coro con estrutura de madeira e artesonado na súa parte inferior. O acceso desde a nave principal á tribuna realízase a través dunha escaleira situada no intradós do muro sur. O acceso desde a tribuna á cuberta e ás torres realízase a través de escaleiras de caracol situadas no intradós dos muros norte e sur.

Por último, a sancristía resólvese en dous niveis, accedendo á planta superior a través de escaleiras situadas no intradós dos muros norte e sur, xerando así unha simetría respecto ao eixo principal este-oeste.

XUSTIFICACIÓN DA INTERVENCIÓN:

No ano 2024 executáronse as obras de *Rehabilitación do santuario da Nosa Señora da Barca* derivadas do incendio que sufriu o inmovible o 25.12.2013 ocasionado pola caída dun raio.

Proponse agora acometer unha segunda fase de restauración que inclúa os traballos xa previstos naquel momento e que era preciso adiar para comprobar como se comportaban os materiais e os acabados executados na obra do 2014.

Os morteiros de sacrificio aplicados tiñan unha dobre función: acondicionar o templo para poder continuar co culto e darlle un tempo aos muros para que secan. Así está comprobado e na actualidade están en mal estado, non permiten a correcta transpiración dos muros e aprécianse moitas eflorescencias polo que é moi aconsellable a súa eliminación e posterior execución dun novo acabado.

O encintado exterior está moi deteriorado e ten unha patoloxía clara: gretas, fragmentación, descohesión, falta de continuidade coa cubrición dos perímetros dos sillares, falta de unidade en color e existencia de morteiros de distintas composicións (cemento, cal, bastardos...)

Tal e como estaba previsto, os sales que estaban acumulados e que foron expulsando todos os elementos construtivos danaron os acabados, pavimentos, instalacións... que agora é preciso revisar, restaurar ou reparar.

ACTUACIÓNS PROPOSTAS:

Os traballos previstos son de xeito resumido os seguintes:

- Protección minuciosa dos retablos e elementos mobles do interior (incluso traslado a unha zona de almacén dos elementos que sexa posible).
- Retirada dos revocaduras interiores de sacrificio e a execución duns revocaduras definitivas.
- Retirada do actual encintado exterior e execución dun novo.

- Reparación dos pavimentos de madeira danados polos sales que foron expulsando os muros.
- Revisión das instalacións (inclúe tarefas propias de mantemento tendo en conta as condicións de humidade do templo).

